

* 3 7 1 6 *

- सूचना :-
1. स्वीकृत माध्यमात उत्तरे लिहा।
स्वीकृत माध्यम में उत्तर लिखिए।
  2. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

1. अ) ससंदर्भ भाषांतर करा. 10
ससंदर्भ अनुवाद कीजिए।

तं किं मञ्जय, भिक्खवे, रूपं निच्यं वा अनिच्यं वा ति? अनिच्यं भन्ते। यं पनानिच्यं दुक्खं वा तं सुखं वा ति? दुक्खं भन्ते। यं पनानिच्यं दुक्खं विपरिणामधमं, कल्लं नु तं समनुपस्थितुं - एतं मम, एसोहमस्मि, एसो मे अत्ता ति? नो हेतं भन्ते। वेदना निच्या वा अनिच्या वा ति? अनिच्या भन्ते। यं पनानिच्या दुक्खं वा तं सुखं वा ति? दुक्खं भन्ते। यं पनानिच्यं दुक्खं विपरिणामधम, कल्लं नु तं समनुपस्थितुं - एतं मम, एसोहमस्मिं एसो मे अत्ता ति? नो हेतं भन्ते। सज्ञा निच्या वा अनिच्या वा ति? अनिच्या भन्ते यं पनानिच्यं दुक्खं वा तं सुखं वा ति? दुक्खं भन्ते। यं पनानिच्यं दुक्खं विपरिणामधमं, कल्लं नु तं समनुपस्थितुं - एतं मम, एसोहमस्मि, एसो मे अत्ता ति? नो हेतं भन्ते।

OR / अथवा

अथ खो भगवा सत्ताहस्स अच्ययेन तम्हा समाधिम्हा वुड्हित्वा अजपालनिग्रोधमूला येन मुचलिन्दो तेनुपसङ्क्षमि, उपसङ्क्षमित्वा मुचलिन्दमूले सत्ताहं एकपल्लझेन निसीदि विमुत्तिसुखपटिसंवेदी। तेन खो पन समयेन महा अकालमेघो उदपादि, सत्ताहवद्दलिका सीतवातदुदिदनी। अथ खो मुचलिन्दो नागराजा सकभवना निक्खमित्वा भगवतो कायं सत्तक्खत्तु भोगेहि परिक्खिपित्वा उपरियुद्धानि महन्तं फणं करित्वा अद्वासि - 'मा भगवन्तं सीतं, मा भगवन्तं उण्हं, मा भगवन्तं डंसमकसवातातपसरोसपस्मकर्सो' ति। अथ खो मुचलिन्दो नागराजा सत्ताहस्स अच्ययेन विद्धं विगतवलाहकं देवं विदित्वा भगवतो काया भोगे विनिवेठेत्वा सकवण्णं पटिसंहरित्वा माणवकवण्णं अभिनिमिनित्वा भगवतो पुरतो अद्वासि पज्जलिको भगवन्तं नमस्समानो।

2. पालि तिपिटकात 'विनयपिटकाचे महत्त्वं' विशद करा. 6
पालि तिपिटक में 'विनयपिटक का महत्त्वं' विशद कीजिए।

OR / अथवा

अनल्लपरियायसुत्ताच्या आधारे 'पाच उपादान स्कंध' स्पष्ट करा.
अनल्लपरियायसुत्त के आधार पर 'पाच उपादान स्कंध' स्पष्ट कीजिए।

2. अ) ससंदर्भ भाषांतर करा. 10
ससंदर्भ अनुवाद कीजिए।

- 1) करणीयमथकुसलेन, यं तं सन्तं पदं अभिसमेच्च ।
सक्को उजू च सूजू च, सुवचो चस्स मुदु अनतिमानी
- 2) सन्तुस्सको च सुभरो च, अप्पकिच्चो च सल्लहुककत्ति
सन्तिन्द्रियो च निपको च, अप्पगब्बो कुलेसु अननुगिध्दो ।

- 3) न च खुदं समाचरे किञ्चि, येन विजू परे उपवदेय्युं।
सुखिनो वा खेमिनो होन्तु, सबे सत्ता भवन्तु सुखितत्ता
- 4) ये केचि पाणभूतत्थि, तसा वा थावरा अनवसेसा।
दीघा वा ये महन्ता वा, मज्जिमा रस्सकाणुकथूला ॥

OR / अथवा

- 1) सन्ध्यवातो भयं जातं, निकंठा जायते रजो ।
अनिकेतमसन्ध्यरं, एतं वे मुनिदस्सनं ॥
  - 2) यो जातमुच्छिज्ज न रोपयेय्य जायन्तमस्स नानुप्पवेच्छे ।
तमाहु एकं मुनिनं चरन्तं, अद्दकिख सो सन्तिपदं महेसि ॥
  - 3) सङ्खाय वत्थूनि सहाय बीजं, सिनेहमस्स नानुप्पवेच्छे
स वे मुनी जातिखयन्तदस्सी, तक्क पहाय न उपेति सङ्ख
  - 4) अङ्गाय सब्बानि निवेसनानि, अनिकायं अज्जतरम्पि तेसं
स वे मुनी वीतगेधो अगिद्दो, नायूहति पारगतो हि होति
- ब) मुनी कोणाला म्हणावे ते सांगा.
मुनी किसे कहते हैं वह बताईए ।

6

OR / अथवा

उरगसुत्ताचा सारांश लिहा.
उरगसुत्त का सार लिखिए ।

- 3. अ)** ससंदर्भ भाषांतर करा.
ससंदर्भ अनुवाद कीजिए । **10**

- 1) यो वे उप्पतित कोधं रथं भन्तं' व धारये।
तमहं सारथिं ब्रूमि रस्मिगाहो इतरो जनो ॥
- 2) अक्कोधेन जिने कोधं असाधु साधुना जिने ।
जिने कदरियं दानेन सच्चेनालीकवादिनं ॥
- 3) सच्चं भने न कुञ्जेय्य, दज्जाप्पस्मिम्पियाचितो ।
एतेहि तीहि ठाणेहि गच्छे देवानं सन्तिके ॥
- 4) अहिंसका ये मुनयो निच्चं कायेन संवुता ।
ये यन्ति अच्युतं ठानं यत्थ गन्त्वा न सोचरे ॥

OR / अथवा

- 1) सन्त अस्स मनं होति संता वाचाच कम्म च ।
सम्मदङ्गा विमुत्तस्स उपसंतस्स तादिनो ॥

2) अस्सध्दो अकतञ्जू च संधिच्छेदो च यो नरो ।
हतावकासो वंतासो स वे उत्तमपोरिसो ॥

3) गामे वा यदि वारज्जे निष्क्रे वा यदि वा थले ।
यत्थारहंतो विहरंति तं भूमिं रामणेयकं ॥

4) रमणीयानि अरज्जानि यत्थ न रमते जनो ।
वीतरागा रमिस्संति न ते कामगवेसिनो ॥

ब) भिक्खूवगाचा सारांश लिहा.
भिक्खूवगा का सार लिखिए ।

6

OR / अथवा

क्रोधवगाचा सारांश सांगा.
क्रोधवगा का सार बताईए ।

4. 3) विभक्ती प्रत्यय लिहा कोणतेही एक.
विभक्ती प्रत्यय लिखिए कोई भी एक ।

4

1) दण्डी

2) इत्थी

3) सुखकारी

ब) आज्ञार्थ रुपे लिहा कोणतेही दोन.
आज्ञार्थ रुप लिखिए कोई भी दो ।

4

1) पठ

2) कर

3) वद

4) नम

क) स्वीकृत माध्यमात भाषांतर करा.
स्विकृत माध्यम में अनुवाद कीजिए।

4

1) इत्थी कथं सुणोति?

2) कुमारी पोत्यकं पठति ।

3) अहं नगरं गच्छामि ।

4) भूपालो अत्तनो गेहं गच्छति ।

ड) पालित भाषांतर करा.
पालि में अनुवाद कीजिए ।

4

1) आज मी घरी जात आहे.
आज मैं घर जा रहा हूँ।

- 2) तुझे नाव काय आहे.
तुम्हारा नाम क्या है।
- 3) तो बुधदाला नमस्कार करतो.
वह बुध को नमस्कार करता है।
- 4) आम्ही महाविद्यालयात जाणार.
हम महाविद्यालय में जायेंगे।
5. अ) टिपणे लिहा कोणतेही दोन.
टिप्पणियाँ लिखिए कोई भी दो । 8
- 1) विनयपिटक   2) सुत्तनिपात
- 3) चार अरियसच्चं   4) पाच उपादान संकंध
- ब) संक्षिप्त उत्तरे लिहा.
संक्षिप्त में उत्तर लिखिए । 8
- 1) 'धम्मपद' म्हणजे काय?
'धम्मपद' याने क्या।
- 2) 'अरहंत' कोणाला म्हणतात.
'अरहंत' किसे कहते हैं।
- 3) 'गम' शब्दाचे आज्ञार्थ रूपे लिहा.
'गम' शब्द के आज्ञार्थ रूप लिखिए।
- 4) जातक म्हणजे काय?
जातक याने क्या ।

*****